

El Teatre Lliure acull la primera aproximació del dramaturg Lluís Pasqual a la sarsuela amb 'Château Margaux' i 'La viejecita', reorquestrades per Miquel Ortega

Records de sarsuela

Marta Porter
BARCELONA

"He dirigit de tot, des de desfilades de calçotets fins a òpera, però em faltava la sarsuela", deia ahir Lluís Pasqual. L'encàrrec va sorgir d'Emilio Sagi, exdirector del Real i successor del mateix Pasqual al capdavant del Teatro Arriaga i els títols eren ben concrets, *Château Margaux* i *La viejecita*, de Manuel Fernández Caballero. Després d'estrenar-se a Bilbao, demà arriben al Teatre Lliure per tres nits dins la programació del Grec.

A Pasqual no li va costar gaire fer-se un mapa de la situació. "*Château Margaux* era el vals que la meva mare cantava els diumenges i *La viejecita* la primera obra que em vaig aprendre de memòria, la cantava al cotxe quan anava a Barcelona amb el meu pare".

Records d'infantesa que provenien d'una ràdio amb locutors de veu engolada. "La sarsuela va ser la meva educació musical d'aquell moment", uns anys 50 que Pasqual recorda en blanc i negre i que imaginava en colors. "Les fotos eren en blanc i negre, el No-Do era en blanc i negre, la televisió va néixer en blanc i negre i la ràdio, als anys 50, emetia concursos de cantants que van llançar

A 'Château Margaux', Lluís Pasqual evoca els concursos de la ràdio dels 50 en una Espanya en blanc i negre ■ E. MORENO ESQUIBEL

"Les sarsueles les imaginàvem com un món de glamur, com un gran anunci de Ferrero Rocher"

Marisol i Ana Belén. Les sarsueles les imaginàvem com un món de glamur i luxe, com els valsos de Viena o un gran anunci de Ferrero Rocher".

I així és com ha materialitzat aquell món imaginari. "És un homenatge a aquell món de la ràdio, un espectacle tendre, amb humor i molt d'amor. La gent va a la sarsuela com qui va a una festa, i aquest esperit és el que he volgut conservar". Així, l'espectacle comença amb *Château*

Margaux convertit en un gran estudi radiofònic amb orquestra, en blanc i negre, i acaba amb *La viejecita* en un gran decorat daurat presidit per les banderes d'Anglaterra i Espanya després d'haver expulsat les tropes napoleòniques.

Desempolsar el gènere

Afrontar una sarsuela, però, no ha estat fàcil. "Tenim la tendència a mirar el gènere des de dalt i el difícil ha sigut situar-s'hi cara a cara. Si la mires

per sobre en fas una caricatura". Tant Pasqual com Miquel Ortega, el director musical, tenen clar que això de *gènere chico* no és un subgènere, sinó que l'expressió fa referència a la durada curta de les obres. "Una sarsuela no és mitja òpera, igual que una mezzosoprano no és mitja soprano", ironitza Pasqual. Tant l'un com l'altre defensen un gènere que calia desempolsar.

"La sarsuela ha sobreviscut al soterrani durant

molts anys, és qüestió de modes", apunta Pasqual, tot i que reconeix que "el règim franquista va utilitzar-la com a marca igual com va fer amb el flamenc o els toros". "El pecat de l'home no és l'enveja, el primer és la ignorància, i nosaltres hem fet veure que ignoràvem aquest gènere. Igual que ara es desentenen fosses comunes, nosaltres el que hem fet és treure l'aguilucho de la bandera espanyola".

Tant a Lluís Pasqual com a Miquel Ortega els va ser fàcil reconèixer que, habitualment, "els llibrets són dolents, i molt, com també ho són els d'òpera", tot i que el de *Château Margaux* no existeix. "Només se'n conserven els cantables, o sigui que el text és meu", diu el dramaturg. Així, "els valors que han quedat són els musicals".

"És una música desenfadada de moltíssima qualitat —explica Ortega—. Els compositors no tenien tanta preparació tècnica com a França o Alemanya [on neix l'opereta], els falla l'orquestració, però es pot arreglar ràpid".

Malgrat els records i l'imaginari, Pasqual va deixar clar que l'espectacle "no és nostàlgic" i tocant de peus a terra acaba: "Jo era un nen feliç, però l'entorn era una catàstrofe". ■

Brüno, el provocador

Després de 'Borat', Sacha Baron Cohen es converteix en un actor austríac gai

Edgar Aribau
MADRID

Ja ha arribat la pel·lícula *Brüno*, acompanyada de polèmica. Després de fer-se mundialment famós amb el paper de Borat, el reporter del Kazakhstan misogin i antisemita que va ridiculitzar la societat nord-americana amb un fals documental, el controvertit còmic britànic Sacha Baron Cohen es posa ara dintre de la pell de Brüno, un homosexual austríac, promiscu i extravagantment amanerat

que només té un objectiu en aquesta vida: ser famós. I per aconseguir-ho està disposat a tot i provoca situacions extremes i surrealistes, com la de la seva presentació a Madrid. Si a Londres es va disfressar de guàrdia real, òbviament gai, a Madrid va aparèixer a la plaça de Las Ventas, al ritme de l'himne d'Espanya en versió electrònica, vestit de toro i acompanyat per dos fornits i toreros. I és que el seu punt fort és portar els estereotips a l'extrem i ridiculitzar-los.

"Des de *Terminator*, aquesta serà la pel·lícula més famosa en què actua un actor gai austríac", va dir l'actor dintre de la disfressa, que va provocar que arribés mitja hora tard: era

massa cenyida i amb els més de 35 graus que hi havia a Madrid va trigar més d'una hora a poder-hi entrar. Però Brüno és així i, segons va advertir, arriba amb la missió de "desfer el mal que ha fet *El meu nom és Harvey Milk* a la comunitat gai".

Precedents conflictius

Com ja va passar amb Borat, Brüno arriba a la gran pantalla després d'haver-se fet conegut a la televisió britànica i la nord-americana. De fet, als darrers premis MTV va provocar un conflicte quan, vestit d'àngel, va baixar del sostre i va aterrar amb el cul a la cara del cantant Eminem, connectant per la seva música però

no per la seva simpatia, que, realment indignat, va abandonar l'auditori en ple directe insultant l'actor. No va passar d'aquí. On sí que hi va haver conseqüències legals va ser a Milà, on va saltar a la passarel·la en plena desfilada d'Agatha Ruiz de la Prada. La dissenyadora no s'ho va prendre com una broma, ni la policia italiana, que el va detenir.

Encara hi ha més gent que no li troba la gràcia. Diferents associacions d'activistes gais dels EUA ja han denunciat que Brüno només reforça els estereotips antiquats i insultants de l'homosexualitat. Tot i així, la productora assegura que es tracta simplement d'una sàtira de l'homofòbia. ■

Sacha Baron Cohen amb un dels toreros que l'acompanyaven a la surrealista presentació de 'Brüno' que es va fer a Madrid ■ SONY